

TISZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁR
 A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre ..... 16 k.
 Negyedévre ..... 4 ..
 Helyben hához hordva:
 Egész évre ..... 20 kor.
 Negyedévre ..... 5 ..
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre ..... 24 kor.
 Negyedévre ..... 6 ..
 Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok vissza-
 adására vagy megőrzésére nem
 vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadó-
 hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 105. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1914 május 9.

Mit ír a Romanul Tiszáról?

(1) A kormányelnök a románokkal való tárgyalásainak céljával a magyar nemzet és a románok tetemes része közt fennálló ellentétek kiküszöbölését jelölte meg. Sajnos azonban, de úgy van, hogy a miniszterelnök kijelölte, célhoz nem nagyon jutottunk közelebb. Sőt a románok egy részének utóbbi időben történt meggyilkolásai mellett bizonyítanak, hogy az ellentétek inkább kiélesedtek, mint elsimultak. Tisza István gróf pedig nagy optimizmussal és a románok iránt tanusított sok jóindulattal folytatott tárgyalásaiért ugyancsak furesa jutalmat kapott legujabban a Romanultól.

A „Romanul” egyik legutóbbi számában ugyanis a Vajda-Duliskovich ügyvel kapcsolatban egyenesen a kormányelnök számlájára írja azt a nagyfokú ruszsofil irányzatot, amely egész Romániában és még Erdélyben is egyes oláh körökben észlelhető. A „Romanul” ugyanis felveti a kérdést: „Kicsoda a perfid és furfangos terjesztője ezen elítélendő irányzatnak?” És a következő felel: „A románok közti ruszsofil irányzatnak az oka Ausztria-Magyarországnak a hivatalos politikája, első sorban pedig az az ember, aki valódi irányítója és lelke ennek a külső és belső politikának, gróf Tisza István! Azt írják továbbá, hogy Tisza a falhoz állítja Berchtoldot és tulajdonképpen Tisza vezet a külügyeket és ezen tisztán magyar jellegű politika miatt hidegült el annyira Románia Ausztria-Magyarországtól, hogy ez valósággal végzettszerű és veszedelmes a monarchia biztonsága szempontjából.

— A külpolitikában — írja a Romanul — bebizonyosodott, hogy a román szövetség fejében, amely hűséges volt 30 esztendő óta, a monarchiánk a magyar Tisza és Berchtold sugalmazására megkísérelte, hogy köszönetképpen Románia háta mögött egy hatalmas, elbizakodott és agresszív Bulgáriát teremtsen, amely mintegy örökös fenyegette a román Dobrudzát. Megki-

sérelték továbbá Románia eszelekvőképességének a megbénítását és Románia körültekintését hálaképpen azért, hogy 1912. év őszén, a krízis legveszedelmesebb pillanataiban, Románia Oroszország ellen 500,000 katonát bocsátott Konrád bárónak a rendelkezésére, aki ezért ment Bukarestbe. Végül valószínűleg szintén a hála érzelméből tették azt a nevetséges indítványt, hogy revideálni kell a bukaresti békét. . .

Azt mondják másrészt, hogy a magyar belpolitika is Oroszország karjaiba hajtja őket. A magyarok erőszakkal magyarosítanak; a hajdudorogi püspökség „ördögi eszköz a román nyelv és egyház ellen.” Napokint száz meg száz kisebb és nagyobb elnyomatást kell elszenvedniük.

— Végül jöttek a „tárgyalások”, — írja a „Romanul”, a hírhedt tárgyalások. Legnagyobb hibájuk nem az volt, hogy nem autták meg, hanem hogy oly perfid kérdéssel igérték sorsunk megjavítását. Tisza gróf az egészet csak azért tette, hogy a legutolsó román is felébressze optimista álmodozásából és hiábavaló illúziójából. Amnyi csapás és négy évtized szenvedései után az ő tárgyalása népünknek utolsó reménysége volt. A miniszterelnök egyedül ébresztette ezt fel és egyedül is oszlatta el brutalitással. Lehetett volna-e, hogy ezen utolsó, határozott és jóvá nem tehető eszlódás után, népünkben ne keletkezzék végzetes és kikerülhetetlen visszahatás? Ez ugy érkezett el, mint egy rögóta forrongó tűzhányónak vissza nem tartóztatható kitörése.

— Tisza megijedt saját művének az eredményétől és kísérletet tesz, hogy ezt az eredményt vezetőinknek a vállaira hárítsa és köztük éppen annak a vállaira, aki jobban képviseli, mint bárki más, a hagyományos politikát, kockáztatja ezért népszerűségét és kiteszi magát annak a veszedelemnek is, hogy fajtestvérei nem helyeslik eljárását. Ennyi machiavellizmusnak, ennyi perfid arcatlanságnak fel kell háborítania naiv embereink közül még a legszelidebbet is, akik hisznek még egy olyan „kibékülés” lehetőségében, amelyet Tisza gróf kezdeményez.

— Nem tudjuk, hogy vajjon a ruszsofil áramlat, melyet nem óhajtottunk, irányt fog-e szabni fajunknak a jövőben, de azt tudjuk,

hogya előbb vagy utóbb mégis győzedelmeskedik ez az irányzat, akkor ezen új és egész Ausztria-Magyarországra vészhozó politikai iránynak erkölcsi szerzője az leendő, aki ma vezeti Magyarország ügyeit és ezen lesújtó vétke alól a jövőnek egy történetírója sem fogja feloldozni őt.

Ime, így ír a „Romanul”, amely azon komité-tagok eszméinek és törekvéseinek a letéteményese, akikkel Tisza István gróf oly sok jóindulattal és jóhiszeműséggel tárgyalt. Azt hisszük, hogy az ilyenféle megnyilatkozások eléggé keserű okulást rejtenek magukban. A Romanul mindig aggresszivebben lép fel, nyíltan dicséri a kismajtényi büntettet és mártirokká avatja a közönséges büntettek elkövetőit, ha ez a magyarság, a magyar nemzeti állameszme ellen történik. Az ilyenekkel valóban nehéz a békés megegyezés és az államérdek szempontjából a törvényekben rejlő védőerőnek kiméretlen igénybevételét teszik teljesen indokolttá.

A képviselőház ülése. A képviselőház rövid formális ülését feltizenegy órakor nyitotta meg Szász Károly alelnök és bejelentette, hogy a Ghyllány Sándor báró megválasztása óta eltelt a 30 nap, mandátumát nem támadták meg és így ő végleg igazolt képviselőnek jelentendő ki.

Ezután Hegedüs Loránt terjesztette elő a pénzügyi bizottság jelentését a felhatalmazási javaslatról, Beöthy László a fővárosi államrendőrség telkének megvételére vonatkozó jelentést, Nemes Zsigmond az igazságügyi bizottság jelentését a bírósági szervezeti javaslatra vonatkozólag és Pirkner János kisebb javaslatokat.

Ezzel az ülés véget is ért. A következő ülést május 14-ére, csütörtökre tűzték ki és ennek napirendjén a következő

Főraktár:
Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:
Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

javaslatok szerepelnek: az appropráció, a zárszámadás, a visszabályozási és talajjavítási, a záloglevelek adómentességére vonatkozó, a rendőrségi telekre és Woracziezky grófságának törvénybe iktatására vonatkozó javaslatok.

A delegációk.

Hadügyi költségvetés.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága által kiküldött ipari szakbizottság délelőtti ülést tartott.

Először beható tárgyalás alá vette a bizottság a közös hadsereg ipari szállításait Kabos Ferenc előadó ismertetésével. Sajnálatlaltal említette fel azon körülményt, hogy a magyar delegáció álláspontja, mely szerint a közös hadsereg üzemében levő gyárak munkabérei azon állam ipari kvótájába volnának beszállítandók, amelynek területén ezek az üzemek dolgoznak, ez ideig még nem juthatott érvényre.

Darvai Fülöp, a tengerészeti ipari szállítások előadója ezen javaslathoz hozzájárul és a maga részéről is ajánlja ezen határozat teljes egészében leendő fentartását.

Okolicsányi László bizottsági tag elfogadja mindkét előadónak javaslatát.

Ezután Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter bizalmas természetű felvilágosításai kapcsán jelezte, hogy minden törekvését az képezi, hogy az általa is jogosnak elismert magyar álláspont érvényesítésék az ipari szállításokra nézve.

Szűllő Géza és Jarzebecky László hadügyminiszteri osztályfőnök felszólalásai után a bizottság az előadók előterjesztéseit elfogadta.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága délelőtti tíz órakor Tallián Béla báró elnöklésével ülést tartott, melyen a kormány több tagja jelent meg. Először zárt ülést tartottak, majd folytatták a tárgyalásokat. Krobotin hadügyminiszter beszélt, a beszédének egyes részeit bizalmasnak nyilvánította, Tisza István gróf miniszterelnök pedig Windischgrätz hercegnek válaszolt, aki a tegnapi ülésen kifogást tett az ellen, hogy a hadügyi költségvetést zárt miniszteri értekezleten tárgyalják.

Krobotin szólalt fel ezután kijelenti, hogy az új katonai perrendtartás 1914. július elsején már életbe fog lépni. A jövőben a cs. és kir. hadapród iskolákban, ha az illető felveendő egyének nem német nyelvű iskolákban tanultak, nem kötelesek a felvételi vizsgákat németül tenni.

Eztán elfogadták a hat és félmillió hadügyi kiadást.

Délután 4 órakor a hadügyi albizottság folytatta ülését, melyen több felszólalás után az eddig hozott határozatokat hitelesítették. Ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

Budapest, május 8.

A főrendiház május 18-án fogja tárgyalni a képviselőházban letárgyalt költségvetéseket. Terv szerint a képviselőház által addig hozandó határozatokkal május 22-én foglalkozik a főrendiház.

Biharvámegye szavazó körei.

Biharvámegye állandó választmánya tegnap foglalkozott az új választói törvény által előírt szavazókörok beosztásának kérdésével. Az állandó választmány a következőképpen állapította meg az új szavazó köröket.

1. Belényesi választókerület.

I. Belényesi kör. Választók száma 1564. Belényes, Belényesszentmárton, Gyalán, Biharkaba, Mézged, Borda, Kereszély, Kisbelényes, Nyimoed, Pósfalva, Tisztásfalva, Biharfenyves, Dombrovány, Kiskoh, Felsőkoesuba, Gurány, Vasaskőfalva, Bontesd, Alsópoeny, Felsőpoeny, Feriese, Lelesd, Szód.

II. Köröstárkányi kör. Választók száma 1421. Köröstárkány, Tarkányka, Mérág, Tártárfalva, Belezseny, Ciganyosd, Dragánfalva, Kisnyégerfalva, Körössebes, Belényesörvényes, Belényesszentmiklós, Havasdombró, Súlyom, Urszád, Belényessonkolyos, Füzegy, Körösjanosfalva, Várasfenes, Babaleny, Belényesirtás, Henkeres, Kakaeseny, Kőszvényes, Talp, Telek, Száka, B. Szelestye, Bondoraszó, B. Szenes, Borz.

III. Vaskóhi kör. Választók száma 1535. Vaskón, Alsófüves, Kolafalva, Vaskómezős, Kristyor, Biharmező, Lehecseny, Vaskószelste, Biharlonka, Berhény, Határ, Susd, Szerbesd, Kerpenyéd, Felsőfüves, Kalugyer, Vaskóhaszód, Rény, Gyegyesény, Kisszedres, Petrelény, Szegyesd, Vaskóhsziklás, Rézbánya Harzafalva, Fonoskimezős.

2. Berettyóújfalusi választókerület.

I. Berettyóújfalusi kör. Választók száma 1246. Berettyóújfalva, Berettyószentmárton.

II. Zsákai kör. Választók száma 1170. Csökmő, Ujiráz, Darvas, Zsáka, Vekerd, Furta, Vánosod.

III. Esztári kör. Választók száma 1322. Pocsaj, Esztár, Hencida, Gáborján, Szentpéterszeg.

3. Biharkeresztési választókerület.

I. Biharkeresztési kör. Választók száma 962. Aránd, Bedő, Biharkeresztés, Bojt, Mezőpeterd, Told.

II. Köröstarján kör. Választók száma 1072. Köröstarján, Körözgyires, Beregböszörmény, Mezősas, Biharszentandrás, Ujpalota.

III. Mezőszakadati kör. Választók száma 1160. Fugyivásárhely, Fugyi, Alkér, Felkér, Váradalpar, Mezőszakadát, Borostekek, Kegyek, Szaránd, Telkesd, Várad-szentmárton, Betfia, Hájó, Rontó, Oláhapáti, Kardó, Váradesehi, Váradszőlős, Nagyürögd, Kisürögd, Váradles, Váradpósa.

4. Biharnagybajomi választókerület.

Biharnagybajomi kör. Választók száma 1461. Biharnagybajom, Sárrétudvari, Szerep, Nagyrábé.

II. Bihartordai kör. Választók száma 1088. Bihartorda, Dancsháza, Bakonszeg, Sáp, Báránd.

5. Cséfi választókerület.

I. Cséfi kör. Választók száma 1327. Cséfa, Inánd, Gyapju, Oláhszentmiklós, Felsőbarakony, Rojt, Mezőbikács, Nyárszeg, Almamező, Harangmező, Nyárló, Váraduzsopa, Biharhosszuaszó, Oláhgyepes, Rózsafalva, Vasand, Biharsályi, Székelytelek.

II. Biharugrai kör. Választók száma

1504. Biharugra, Körösnagyharsány, Körösszeg, Vizesgyán, Zsadány, Körösszakál, Körösszegapáti, Magyarhomorog.

III. Geszti kör. Választók száma 1074. Geszt, Atyás, Marciháza, Mezőgyán, Sarkadkeresztur, Okány.

IV. Komádi kör. Választók száma 777. Komádi.

6. Derecskei választókerület.

I. Derecskei kör. Szavazók száma 1325. Derecske.

II. Konyári kör. Választók száma 1490. Konyár, Hosszupályi, Tépe, Vértes, Monostorpályi.

3. Hajdubagosi kör. Választók száma 557. Hajdubagos, Sáránd.

7. Élesdi választókerület.

I. Élesdi kör. Választók száma 1233. Élesd, Tinód, Súlyomköpöste, Rév, Bertény, Vársonkolyos, Tötös, Kisóssi, Élesdlok, Kisbárd, Cséklye, Köröstopa, Körösgégyény.

II. Barátkai kör. Választók száma 1570. Barátka, Erdődámos, Körösbánlaka, Körösfeketető, Királyhágó, Csarnóháza, Nagybaród, Báródsomos, Remetelórév, Báródbeznye, Felsőpatak, Nagyfeketepatak.

III. Czécskei kör. Választók száma 1485. Czécske, Izsópallaga, Kőalja, Esküllő, Kalota, Keszteg, Körösbarlang, Mezőtelki, Élesdszurdok, Serges, Várfancsika, Vércsorog, Alsólugos, Felsőlugos, Köves, Örvénd, Czigányfalva, Szászfalva, Doboresány, Gálósháza, Kiskakucs, Krajnikfalva, Nagykakucs, Rikod, Ürgeteg, Köröskisjenő, Köröskisujfalu, Bottyán, Pósalaka, Pusztajlak, Kabaláspatak.

IV. Mezőtelegdi kör. Választók száma 1518. Bihar, Biharpüspöki, Hegyközkovácsi, Hegyközujlak, Hegyközpályi, Hegyközszáldobágy, Mezőszabolcs, Mezőtelegd.

8. Magyarcsékei választókerület.

I. Magyarcsékei kör. Választók száma 1068. Cseszvára, Dusafalva, Hollószeg, Magyarcséke, Toposd, Törpefalva, Bokorvány, Drágéséke, Iztrákos, Kótliget, Tőkefalva, Biharszenttelek, Kiskopács, Tasádfő, Dékányos, Hosszuliget, Jancsófalva, Kiskaránd, Magyargyepes, Méhelő, Miklóirtás, Nagykaránd, Pusztabikács.

II. Venteri kör. Választók száma 1572. Alsópatak, Farkaspatak, Forrószeg, Káptalanhodos, Kisdombró Körösszáldobágy, Pusztahollód, Venter, Venterrogos, Csékehodos, Kapocsány, Kerekesfalva, Szombatság, Veresfalva, Alsótopa, Felsőtopa, Karáncsfalva, Nagykerpesd, Nánhegyes, Bihardobrosd, Lankás, Kispapmező, Nagypapmező, Papmezővalány, Szitány, Tósfalva, Belényesforró, Belényesujlak, Belényesvalány, Gyepűpatak, Fehérlak, Hegyes, Kosgyán, Papmezőszelste, Robogány, Szokány.

III. Magyarremetei kör. Választók száma 1047. Magyarremete, Gyepűsolyos, Drágota, Gorbolyfalva, Aszóirtás, Biharrózsa, Biharpoklos, Pontoskó, Fenyéres.

IV. Tenkei kör. Választók száma 1294. Tenke, Körösmart, Tenkemoesár, Gyanta, Kisháza, Feketekápolna, Tenkeszéplak, Petegd, Karaszó, Alsókoesuba.

9. Margitai választókerület.

I. Margitai kör. Választók száma 1417. Margita, Albis, Érbogyoszló, Ervasád, Ottomány, Piskolt, Szalaes.

II. Kozmaalmási kör. Választók száma 1256. Monospetri, Magyarakézt, Genyete, Vedresábrány, Apátkeresztur, Erfancsika, Berety-

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Uj vashídő mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

Jerzsák István, dr Gyöngyössy István, Fráter Kálmán, dr Walner Ödön, Verner Kálmán, Pallay Lajos, dr Ertsey Péter, Udvarhelyi Béla, ifj. Hadházy Kálmán, Szabó István.

Ezután megalakították a szavazó köröket. E szerint a vármegye 12 választókerületében lesz összesen negyvenegy szavazó kör. A részletes beosztást külön közöljük.

Az alispán javaslatát minden változtatás nélkül elfogadták. Következő tárgy volt a gróf Buttler János és az Andaházy Szilágyi féle alapítványi helyek betöltése. A Buttler-féle helyre öt pályázat érkezett. Ezek közül első helyen Bogdán Gézát, második helyen Fazekas Endrét és harmadik helyen Pápa Jánost ajánlotta a választmány. A Szilágyi alapítványra nem érkezett be kérvény és így annak betöltését a honvédelmi miniszterre bízták.

A jegyzők javadalmazásáról alkotott törvény szükségessé tette a jegyzői nyugdíj szabályrendelet módosítását. Erre vonatkozólag javasolta az alispán, hogy egy bizottságot küldjenek ki, mely a szabályrendeletet átdolgozza. A bizottság tagjaivá Fráter Barnabás, Wallner Ödön, Nagy Márton, Kovács András és Hollóssy Endre bizottsági tagokat választották meg.

Községi ügyek.

A fenti nagyobbára politikai természetű dolgok elintézése után fontos községi ügyekre tértek át. Első sorban a vaskóhi járás több községének ama határozatával foglalkoztak, amelyben kimondották, hogy belépnek az Országos Központi Hitelszövetkezetbe. Ennek ellenében a szövetkezet megfelelő kölcsönt fog nyújtani a községeknek, hogy az inséges élelmi szereket kifizethessék.

Miskolczy Ferenc főispán megjegyzi, hogy a vaskóhi járás a múlt évben rendkívül sok csapásnak volt kitéve, úgy anyyira, hogy a községek még a szegényalapot is teljesen kimerítették és csak úgy tudták magukat némileg fenntartani. Javasolja a határozatok jóváhagyását, ami meg is történt. Sarkadkeresztur községben a volt jegyző szabálytalanságai miatt 4644 korona hiány mutatkozik. E hiányok pótlását a községi bíró és pénztáros magukra vállalták. Az ügyet jóváhagyták.

Konyár község heti állatvásár tartására kért jogot, azonban a kereskedelmi és iparkamara elvi okok miatt nem javasolta a kérelem teljesítését. Fráter Barnabás alispán a fennforgó körülményekre való tekintettel a vásártartási jog megadását javasolta, ami meg is történt.

Olesa és Biharsályi községek ártézi kut ügyeit jóváhagyták, ugyszintén Monostorpályi község legelő vételi ügyét is.

Végül még két érdekes ügy került tárgyalás alá. Nevezetesen, a kereskedelmi miniszter a vármegye által eddig az államépítészeti hivatal személyi kiadásainak fedezéséhez fizetett 4000 koronát 1914 évre 6000 koronára emelte fel.

Fetszer Antal felszentelt püspök felszólalása után a bizottság úgy határozott, hogy a miniszter rendelkezésének teljesítése előtt előbb meg tudja, hogy az államépítészeti hivatalban 1914-ben mennyivel emelkedtek a kiadások és annak hány százalékát képezi a felemelt 2000 korona.

Egy elfuserált miniszteri intézkedés perálgatása volt az utolsó ügy. Kemény Manó, a vármegye vállalkozója, azt kérte a megyétől, hogy emelje fel a közszállítás egységárait.

A vármegye teljesítette is a kérést és ennek megfelelően fizette is ki a munkadíjat.

Mikor azonban hosszú várakozás után a megye határozatát leküldte a miniszter, legnagyobb meglepetéssel konstataálták, hogy a miniszter nem hagyta jóvá.

Ekkorra már Kemény 13000 koronát kapott a felemelt egységárai címén. Azt az összeget Kemény köteles visszatéríteni. Az

állandó választmány úgy oldta meg a kérdést, hogy részletekben vonatja le a tulajdonosoktól a vállalkozótól.

Ezzel az ülés déli fél 12 órakor véget ért.

A közvágóhid építése.

Hogyan pártolják a kisipart.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága különösen a munkanélkül levő helyi iparra való tekintettel firszirozta az új közvágóhid építésének mielőbbi megkezdését s többször hangoztatta, hogy kész még esetleg magasabb összeg mellett is a helybeli iparosokat munkához juttatni és pedig akként, hogy abban főként a helyi kisipar részesüljön.

A nagyvárad kisiparosok igyekeztek is tömegesen részt venni a pályázatban; majd minden szakból adtak be ajánlatot helybeli megbízható kisiparosok és az ajánlatok igazolják, hogy a kisiparosok ajánlatai reálisak és olesók.

Az ajánlatok összehasonlításának eredményéről a főmérnök terjedelmes javaslatot terjesztett a tanács elé.

Az összmunkákra két ajánlat érkezett be: a Gerster, Megyery és Szunyog-cégtől és a Reisinger József cégtől. Ez utóbbi a gépberendezésre és a drótfonatokra nem pályázik csupán.

A főmérnök a föld, kőműves és elhelyező, valamint a kőfaragó, ács, üveges, kályhás, szobafestő, csatornázó, akol, aszfaltozás, külső csatornázás, villamos berendezés és drótfonot munkákat a Gerster, Megyery és Szunyogh cégnek javasolja kiadni.

A kisebb munkák közül pedig a következő kisiparosok ajánlatai a legolesőbbak: bádogos: Goldberger Lajos, cserepező: Tárnoky László, asztalos: Rimanóczy Kálmán-cég, mázó: Czapfalvy József, vízvezeték: Rendes Vilmos, kutak: Tátray Sándor, külső csatornázás Goldberger Lajos.

A lakatos munkára Grünwald Jenő a legolesőbb, de ezt nem tartja a főmérnök elfogadhatónak, mert majdnem 50 százalékkal olesőbb az előírányzatnál. Javasolja, hogy a lakatos munkákra új árlejtést irjanak ki.

Az udvarrendezésre nézve sem tartja elfogadhatónak Reisinger ajánlatát, mert az szerinte szintén igen olesó. Éppen így nem tartja elfogadhatónak a burkolásra Rozenberg Izsó ajánlatát.

Felemlíti a főmérnök, hogy a vállalkozók részéről szóvá tették, hogy ha a föld, kőműves és elhelyező munkákat a Reisinger cégnek adnák s ebbe belevonnák a többi legolesőbb munkákat, akkor úgy lehetne összehozni a dolgot, hogy az összmunka mintegy 10,000 koronával olesőbb lenne, mint a Gerster és Társai ajánlatuk, de ezt a főmérnök nem tartja keresztülvihetőnek.

Felemlíti továbbá, hogy a pályázó kisiparosok már megegyeztek a Gerster céggel s így egy vállalkozóval lenne a városnak dolga az építésnél. Reisingerrel ezt nem érhetjük el, mert Gerster és Társai és Reisinger nem egyeznek meg.

A gépberendezésre a legolesőbb a Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár r.-t ajánlata 14914 koronával, míg utána jön a Hazai gépgyár budapesti ajánlata 16668 koronával. A főmérnök azonban technikai kifogásokat

emel a nagyvárad vasöntődével szemben; az anyag nem felel meg, nem maga a gyár állítja elő a hűtőkészüléket, hanem valószínűleg osztrák cégtől szerzi be; még nem készített vágóhidat. Végül ismét előáll a megszokott mumussal: ha a nagyvárad gépgyár készíti a gépberendezést, a mérnöki hivatal nem vállal semmi felelősséget. Ellenben ajánlja a budapesti Hazai gépgyárat, amely már tökéletesen érti ezt a szakmát. Érvül hozza fel azt is, hogy a Hazai gépgyár összeköttetésben áll a prágai gyárral, amely a bécsi vágóhidat is berendezte. (Hát ez nem osztrák?)

Azt hisszük, hogy a közgyűlésben erős vita lesz a főmérnök javaslata felett, mert az nem szolgálja a helyi ipar támogatását s nem felel meg annak a célnak, amelyet a törvényhatóság maga elé tűzött; t. i. nem biztosítja a helyi iparnak és pedig a helyi kisiparnak az érdekeit.

HIREK

Tájékoztató.

Május 10. Szent László ünnepével kapcsolatban a Katholikus Kör új palotájának megnyitása. 9-kor szent mise, fél 12-kor ünnepély a Katholikus Körben, este 9-kor tánemulatság.

* **Tiszteletbeli kanonok.** A király Kuchár Endre tb. szentszéki ülnököt, lipót-szentkeresztii plébánost a szepesi székesegyházi káptalan tiszteletbeli tagjává nevezte ki.

* **Nem enged a miniszter.** A nagyvárad állami főreáliskola létesítésekor Nagyvárad városa kötelezettséget vállalt az iskola felépítésére, ingyen fűtés és világításra, továbbá, hogy az iskola fentartási költségeihez évi 8000 koronával járul a város. Mintegy hét év óta azonban nem fizette a város a 8000 koronát s így a tartozás felgyült 56,000 koronára. Egészen feledésbe is ment már a dolog, de Nagyvárad városa kárta, hogy engedje el ezen nagy összeget a kultuszminiszter. A felterjesztésnek azonban ellenkező eredménye lett. A miniszter utasította Nagyváradot, hogy az egész 56,000 koronát haladéktalanul fizesse be. De honnan, mikor a város a legszükségesebb, elodázhatlan kiadásokat sem képes fedezni. A tanács tegnap elhatározta, hogy újabb felterjesztést intéz a kultuszminiszterhez, amelyben kifejti, hogy ma képtelen a város az egész összeget kifizetni, hanem engedélyt kér arra, miszerint az évi rendes hozzájáruláson kívül az 56,000 korona hátralékot 10 év alatt fizethesse le. A kérés annál inkább méltányolást érdemel, mert a miniszteriumokban sem nagyon sietnek a fizetéssel, mikor a városnak van követelése az államtól.

* **Magyar nemesség.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király Balogn Mihály címzetes prépost, máramarosszigeti gör. kath. püspök, hithelynöknek, valamint törvényes utódainak buzgó és hazafias működése és különösen a máramarosi gör. kath. ruthén iskolák fejlesztése körül szerzet érdemei elismerésül a magyar nemességet *Hajdudorogi* előnévvel díjmentesen adományozta.

* Miklóssy püspök a debreceni vértanukról. A Magyar Kurir jelenti: A debreceni bombamerénylet áldozatait meleg szavakkal parentálja el Miklóssy István hajdudorogi püspök ezidei I. számú körlevelében. A körlevél erre vonatkozó része szószerint így hangzik:

— Folyó évi február hó 23-án gyilkos merénylet, bombarobbanás zaja rázkódtatta meg Debrecen városát s egyúttal az egész magyar társadalmat. E gonosz tett, amely személyemben a görög katolikus magyarság nemrég épült védvára: a hajdudorogi egyházmegye s ekként a magyar nemzeti eszme ellen irányult, három első tisztviselőnek: Jaczkovics Mihály püspöki helyettes, egyházmegyei főtanfelügyelőnek, Slepkovszky János püspöki titkáromnak és Csath Sándor dr. egyházmegyei ügyésznek életét oltotta ki. Arra kérem Nagyonisztelendőségeket, hogy e nemeslelkű áldozatok emlékét kegyelettel őrizzék, e kegyeletet hűveik szívében is ápolják és tartsák fenn s a drága halottak lelki nyugalmaért, örök boldogságáért buzgón imádkozzanak.

* Titokzatos főkapitányhelyettes. A nagyvárad rendőrség szimpatikus főkapitányhelyettese, Jánossy Gyula, titokzatos homály központjába került. A különös helyzetet egyik lapársunk jóindulatu közleménye teremtette körülötte. Ugyanis tegnap reggelre azt írta, hogy Budapesten elfogták a Pável-utcai betörőt a daktiloszkópia segítségével. Jánossy Gyula főkapitányhelyettes direkt felutazott Budapestre, hogy jelen legyen a betörő kihallgatásánál. — Ezzel szemben Jánossy Gyula, aki tegnap már haza is jött, kijelentette munkatársunk előtt, hogy privatim volt fönt Budapesten, daktiloszkopiáról szó sincs, mert az üvegszekrény márványlapja poros lett és az ujjnyomok eltöröltek. Nem is kapott értesítést a betörő elfogásáról és az ő útját ilyen titokzatos szálakkal csak jóindulatu riporter fantázia szöheti körül. Nagyon örülne, ha az illető lap magadná a kellő utmutatást a betörő elfogására. Most a rendőrség kíváncsian várja, hogy a homályban levő igazság kihámozására mit fog tenni a jóindulatu sajtó.

* Adomány a városi könyvtárnak. Bihari Sándor I kötet, Oláry Gyuláné 8 kötet könyvet ajándékozott a nyilvános könyvtárnak, amelyért ezután is köszönetet mond a szíves adakozóknak a könyvtár vezetősége.

* Betörés a Bémer-téren. Tegnap fényes nappal, a déli órákban betörés történt az egyik Bémer-téri üzletbe. Míg az alkalmazottak és tanuló hölgyek ebédnél voltak, a Singer varrógép üzlethelyiségébe eddig ismeretlen tettes betört. Az udvar felőli oldalon álkulcsal behatolt, feltörte a kassza fiókját, de nem talált benne egy fillért sem. Erre megpróbálkozott a Wertheim-szekrény feltörésével, de eredménytelenül. Nagyobb kárt nem csinált. Az üzletvezető megtette a feljelentést a rendőrségen.

* Adományok a Menzának. A főisztelendő I. sz. káptalan 200 koronát adományozott a „Mensa Academica” javára. A kegyes adományért ez uton is hálás köszönetet mond: a dékáni hivatal.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik tegnap délután megboldogult férjemnek a temetésén megjelentek és b. megjelenésükkel megtiszteltek, ez uton hálás köszönetemet fejezem ki. Özvegy Klintók Jánosné.

* Des Echerolles Kruspér Modest temetése. Megemlékeztünk arról a megrendítően fájdalmas gyászról, amely Des Echerolles Kruspér Gilbert családját érte. Mindenütt mélységes részvétet keltett a kis hat éves Des Echerolles Modest halála, akit messze idegenben, Berlinben magához szülített az Ur. Csütörtökön érkezett meg a kis halott teteme Berlinből Sáp állomásra, onnan a füstí tanyára vitték, s a gyönyörű parkban helyezték örök nyugalomra. Nagy részvét mellett ment végbe a temetési szertartás megrázóan szomorú aktusa. Fetser Antal felszentelt püspök végezte a temetést dr. Szemethy Géza pápai kamarás, bárándi plébános, Szilágyi Dózsa premontréi tanár és Kozáry Gyula honvéd-plébános segédlete mellett. A családon kívül ott voltak a gyászoló közönség soraiban: báró Podmanóczy Károly és neje, báró Podmaniczky Béla, Ránffy Zsigmond ezredes, Jancsó alvezredes és neje, Bakacs Béla főszolgabíró és neje, dr. Gyöngyössi István és neje, Stark Gyula, dr. Géher Lambert, stb. stb. az uradalom tisztikara és alkalmazottai. Mindenkinek a szemében ott csillogott a fájdalom könnye, amikor a kis Modest gyönyörű virágokkal, koszorúkkal borított koporsóját elfődté a szomorú sír. Sok-sok virág a síron, az jelzi a nemrég viruló gyermeki életet.

* Cigánykaraván a Rákóczi-úton. Szokatlan látványban volt részük tegnap a Rákóczi-úti fényes paloták lakóinak, ha letétek az aszfalt járdára. Nem kevesebb, mint 30-40 gyanus kinézésű torzonborz cigány férfi, bagózó asszony, sivitó gyermekekkel megrakva bandukolt végig a pompás májusi napfényben tündöklő korzón. No természetesen megfelelő kíséret is volt a karaván mellett. Kakastollas, szuronyos zsan-dárok kísérték a nem épen bizalmat gerjesztő népet a főszolgabírószágra. Fugyivásárhely közbiztonságát ingatta meg a cigányhad és e miatt szedték össze őket a esendő-örök. A főszolgabírósnál Poynár Ernő még délelőtt intézkedett, hogy illetőségi helyeikre toloncolják a veszedelmes nomád legényeket.

* Klintok János temetése. Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután Klintok János görög katolikus esperes temetése. A masszív érekeporsót elborították a család szebbnél-szebb koszorúi. A papi jelenvényekkel diszitett koporsónál a temetési szertartást dr. Stán Flórián görög katolikus kanonok végezte, Gentz János főesperes, Popescu Vazul esperes, Vida Lajos theologiai tanár és Pteancu György lelkészek segédlete mellett. A háznál megtartott beszéltetés után a szemináriumi templomba vitték az elhunytat, a hol ünnepélyes gyász-misést tartottak. A templomi szertartás után feltették a koporsót a négyesfogatu üveg-diszkocsira és megindult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A nagydíszü temetést Weiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte.

* Kevés a magyar tiszt. A delegáció hadügyi albizottságának elhelyezési bizottsága tegnap gróf Cziráky Antal elnöklésével bizalmas ülést tartott, amelyen a hadsereg elhelyezésére és a tisztikarra vonatkozólag érdekes felvilágosításokat adtak az illetékes referensnek. A tisztikar tagjai között 4866 magyar állampolgár van; a tisztak 26,7 százaléka. A magyarok közül 3220 tökéletesen beszél magyarul, 866 a

szolgálati igényeknek megfelelően; 860 magyar honos tiszt nem tud magyarul. A magyar tisztak közül 3079 magyar, 302 osztrák, 119 boszniai csapatnál szolgál; Magyarországon 2521 osztrák honos tiszt van. A hadiskola 152 növendéke közül 51 a magyar és 64 tud magyarul.

* A miniszter leirata az ipari szakiskoláról. A nagyvárad ipari szakiskola létesítése alkalmával tudvalevőleg Nagyvárad városa kötelezettséget vállalt, hogy az iskolaépítés költségeihez 700,000 koronával járul, a szükséges területet ingyen bocsátja a kormány rendelkezésére; évenként 5000 koronát ad ösztöndíjakra. Nagyvárad városa nemrégén fölterjesztésben kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a faipari közműhely jövedelméből a város is részesedjék; a 700,000 korona hozzájárulás megfizetésére adjon haladékat és végül az ingatlan átadásának határidejét tolja ki 1918 május 1-ig. A miniszter válasza már megérkezett. A közműhely jövedelméből a város nem részesedhet, mert a főcél, hogy a gépek használata a minimum legyen s így jövedelem ebből nem is lesz. A 700,000 korona befizetésétől most eltekint a miniszter, de ha megkezdik az építést, előáll a város fizetési kötelezettsége. Az ideiglenes berendezés 39,000 korona összegét azonban mielőbb fizesse meg a város. Kéri a miniszter már most az ez évi 5000 koronát az ösztöndíjakra. Az ingatlan átadásának 1918-ig való kitolását nem teljesíti, mert akkor újabb bérhelyiségekről kellene gondoskodni. Tekintettel azonban a város helyzetére, megfontolás tárgyává teszi a dolgot, de akkor is 1916-tól a városnak kell viselni a bérleti összeget, a költözködési stb. költségekkel együtt. A miniszter leiratát közelebb tárgyalja érdemlegesen a város.

* Előadás a biharmegyei elmekórházban. A helybeli jogakadémia hallgatói, kik a törvénytudományi lélektan és elmekórtanra beiratkoztak, tegnap dr. Kenéz Kálmán az elmekórház főorvosa vezetése mellett az intézetet megnézték. A kórtermeket tekintették meg, ahol a szerencsétlen elhalottak fogadták őket vegyes érzelmekkel. A főorvos egyik-másik könnyebb beteghez kérdést intézett, akik persze kacagtató feleleteket adtak. Onnan kijövet a pavillonokat tekintették meg, ahol a súlyos betegek fekszenek. A hallgatóság mindenre figyelt, amit a főorvos előadott, mert a jogászok föltétlen hasznát veszik az ilyen ismereteknek is. A főorvos előadás után hallgatóit meghívta a ma tartandó majálisra, amikor a könnyebb betegeknek az érdeklődők és látogatók szeretete és irgalmassága fogja szomorú életüket egy pár órányira kellemessé tenni, ha ugyan azzá teszi. A város előkelősége is megvan hiva a majálisra.

* Az ipari szakiskola a Nagypiac-téren. Az ipariskola helyéül Nagyvárad városa tudvalevőleg a mai tüzoltó laktanya helyét jelölte ki s az új tüzoltó laktanyát a Nagypiac-téren szándékozott felépíteni. A város pénzügyi helyzete folytán ez a terv változást szenved. Tegnap a tanács ülésében Rimler Károly felemlítette, hogy Budapesten tárgyalásokat folytatott az ipari szakiskola építése tárgyában. Eszerint a tüzoltóórtanyát meghagynák a mai helyén, de megfelelően kibővítenék, az ipari szakiskolát pedig a Nagypiac-térre építenék. Ezt a kérdést legközelebbi ülésén részletes tárgyalás alá veszi a város tanácsa.

* Az Amke internátusa. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület által Nagyváradon felállítani szándékolott internátus ügyében tartott értekezleten, az egyesület képviselői tudvalevőleg akként formulázták a város hozzájárulását, hogy az ingyen tel-

ken kívül Nagyvárad építse fel az tervük alapján az épületet, amortizációs kölcsönből; a város adjon ingyen víz és világításon kívül évi 4000 koronát. Az építési költség amortizációját a város fizesse, de az e célra szükséges évi összeget, a 4000 korona segély betudásával az egyesület megtéríti Nagyvárad városának. — A városi tanács tegnapi ülésén élénk vita volt e felett, mert előzőleg nem ilyen feltételek mellett tette meg ajánlatát az egyesület. Különösen azt találták súlyosnak, hogy a város építtesse fel az internátust. A tanács abban állapodott meg, hogy az ingyen telken kívül csak ingyen vizet, világítást és évi 2000 koronát adjon a város, de ezeket is csak 10 évig. Ezáltal most nagyon komplikálódik az egész kérdés.

* Táncciskolai jelentés. Antalfy Margitka saját táncintézetében folyó hó 13-án új táncanfolyamot nyit felnőttek részére. A tananyag felöleli az összes divatban levő új táncokat. Az One-Step, Tro Step, Van-Step, Boston stb. Beiratkozni Teleky-utca 3. szám I. emeleti táncintézetben lehet egész nap. Minden vasárnap este nagy boston gyakorló kolont tart. A braziliai macsics és Furlana legújabb tánczokból külön órák a nap bármely szakában vehetők megbeszélés szerint.

* Adakozás. A Szent László templomban a Boldogságos Szűz májusi oltárának díszítésére adakoztak: gróf Széchényi Miklós 40, dr Belopotoczky Kálmán 20, Fetser Antal 20, Grócz Béla 20, Bundala Mihály 20, Karácsoryi János 20, Spett Gyula 20, Lányi József 10, Gábrily Lajos 20, Kny Antal 5, Kollányi Ferenc 20, Vueskies Gyula 20, Vueskies Julia 3, P. A. 5, Köblös Ferencné 5, Grósz Anna 2, özv. dr Bulyovszky Józsefné 2, Harmathy Károlyné 10, K. T. 2, dr Ferdényi Kálmán 2, Némethy Gyula 2, Fetzer József 2, dr Pataky Arnold 2, Peszeky Ferenc 2, Knecht János 2, Schriffert Béla 2, Gyepes Imre 2, dr Krüger Aladárné 3, Olasz Akosné 3, Fleisz Mihályné 3, Andrényiné 3, Oláh György 2, Mertz János 2, Csatóry Józsefné 2, Czillér Imréné 2-20, Kolozsváry Sándorné 5, özv. Kádár Jánosné 2, Hegedüs János 2, Kuchta Endréné 2, Huzella 1, Barabás Erzsébet 1, Oláry Gyula 2, Chaura Rudolf 1, Szilágyi Géza 1, Havranek Jánosné 1, Máriának 2, özv. Sürger Mihályné 4, Sürger Bertalanné 3, Jézus nevében 2, Povaszán Ferenc 1-20, Mezey János 2, Schvarecz Gézáné 2, özv. Babrik Józsefné 2, Nagy Istvánné 2, Csurlé Péter 1 korona, Bernácsik József 2 korona, Koszta Istvánné 1 korona, Vueskies Klárka 2, Vueskies Ottóné 1, Harrachné 2, Jánosházy Antal 1, Szlamnik Marianna 1, özv. Óváry Sándorné 5, Tátray Sándorné 1, Moks Sándorné 1, Schuchné 1, özv. Fekete Pálné 1, Czeglédy nővérek 1, Orley Sárika 1, özv. Markovicsné 2, Iványi Istvánné 1, Weiszné 3, Kovács Lajos 2, Tarjáné 1, Oláh Ferenc 2, Kovács Lászlóné 2, özv. Birta Jánosné 1, özv. Bereczki Sándorné 1, Tem Ferenc 1, Czina Istvánné 1, Erseiné 1, Balogh Lászlóné 1, N. N. 1-20, Schmidt Jánosné 1, N. N. 1, Balogh Erzsébet 4, Tuka János 1, Ország Ferencné 2, Schweiger Edéné 2, W. M. 1, Vinkler Jozefa 10, dr Kovács Jánosné 4, Lőrinczy Gy.-né 50 fillér, özv. Bandhauer Ferencné 2 K, Marxer Antalné 1, Dévald Mihály 1, Oláh Sándor 1, Pongrácz István 1, Csermák Jánosné 70 fillér, Karácsoryi Valéria 2 K, N. N. 3, Mária tiszteletére 2, Justh Károlyné 2, Kaczián Károly 2, A. D. 1, B. R. 1, M. I. 1, dr Medvigy Gáborné 10, N. K. 2, özv. dr Brányi Gézáné 10, Lipcsey Gyula 2, Szűzanyámnak 4, N. N. fill., özv. Tóth Józsefné 8, özv. Mangó Jánosné 1 K, özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné 4 K, Echerolles Sándorék 10 K, Rekvényiné 2 K, Cziganyné 2 K, Balázsine 1 K, Imrik László

5 K, özv. Valtnerné 1 K, Kelemenné 50 fill., Schmidtné 1 K, Mogyorósine 1 K, Bundala Mihály 20 K, Bócz N. 1 K, Bodnár János 1 K

Az új díszes fehér selyem drapériákat özv. Grunwald Henrikné készítette. A kegyes adakozóknak e helyen is leghálásabb szívvel mond köszönetet a várad újvárosi Szent László plebánia hivatal.

x Bémer-tértől a Rákóczy-uton át egész a vasuti indóházig az arra lakókat értesitem, Aszódi Kávépörköldé új üzlete, Rákóczy-uton, Orsolya Zárda épületben megnyitott, közvetlen a Csokoládé Király fióküzlettel melletti, az arra lakók régi óhaja, hogy élvezhessék kora reggeltől, késő estig Aszódy 8 féle zamatu pörkölt kávéit, mely izre és zamatra utánozhatatlan. Nyári tea-fogyasztók figyelmébe ajánlva valódi angol teámat olcsó árban, valamint finom ementhali sajt kilója 2 kor. 60 fill., friss májusi lipői turó kilója 1 kor. 60 fill., szalámi 4 kor. 80 fill. és mindenféle tiszta kül- és belföldi esemege árak, szardíniák, bihari pontok és pisztrángok olcsó árban nagyban és kicsinyben. Hadapródiskolai vonalon Mezei Mihály volt Kert-utcai fiók üzletemet ismét saját felügyeletem alatt vezettem. Az árak szigorúan Kossuth-utcai főüzletem szerint lesznek árusítva. Központi főüzletem Kossuth-utca, Sas palota.

x Kossuth-utca 2. sz. házban a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Ertekezhetni a Polgári takaréknál.

x Petőfi-utca végén a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Ertekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

x Fehér és fekete bőr női félcipők 3 kor. szárazbőr barna és fekete finom párti női félcipők 5 korona, női csizma amerikai félcipők 7 korona, férfi chevan amerikai cipő 10 korona, ugyanaz fűben 9 korona; sandálok 20—25-ig 2 korona, 26—28-ig 2-60 korona, 29—34-ig 3-20 korona, 35—43-ig 4 korona. Férfi és női szálakalapok, fűhőneműk, uridivat cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása Fekete Jerónél S. em. János-utca, Kispipa mellett.

x A legújabb párisi kalap-ujdon-ságok egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művészainak kalapszállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

x Eladó könyvek. Mintegy 600 kötet különböző szépirodalmi, ifjúsági, tudományos könyvek, Tolnai Világlap kötve és kötetlen, Képes Családi Lapok stb. részletekben, vagy darabonként is olcsón eladók. Czim a kiadóhivatalban.

* Eladó házak. Sal Ferenc-utca 13. szám alatti ház, 6350 négyzetméter telek, mely a Páris-patak beboltozása folytán nagy utcai frontot nyer és így nagy haszonnal kecsesgető biztos jövővel bír, 7 lakással, nagy kert és gyümölcsös, továbbá Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

x Kiadó lakások. Szőlős-utca 12 szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Csiz-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 16 szám.

* Ingatlan eladás. Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungaria cipőgyár r.t.

x Zenekedvelők figyelmébe. Tisztelettel értesitem a zenekedvelő közönséget arról, hogy a legújabb felvételi újdonságaimmal megérkeztem. Columbia, Diadal felvételei, gramfonok olcsó árban, továbbá gramofon és az összes hangszerek javítását is elvállalom. SIMON GYULA Rákóczi-ut 22.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szombat: Taifun. (Zilahy Gyula vendégfellépte.)

Vasárnap: Falurossza. (Zilahy Gyula vendégfellépte.)

A Zilahy-esték iránt a közönség körében érthető érdeklődés nyilvánul, hiszen Zilahy Gyulának oly hervadhatlanok a művészeti érdemei és oly szilárdan megalapozottak a művészi sikerei, amelyek híre még ma is a legelénkebben él az emberek emlékében. Zilahy Gyula művészi érdemein kívül azonban kétségtelen része van a publikum érdeklődésének felkeltésében annak is, hogy Zilahy Gyula két leghíresebb szerepét választotta vendégfellépte számára. Így szombaton este a Taifun Tokeramójában és vasárnap este a Falurossza Gonosz Pistájában lép fel a kiváló művész.

Az ezredes. Kedden érdekes bemutatója lesz a színháznak. *Herczegh* Ferencnek, a fővárosban óriási sikert aratott, pompás színpadi alkotása kerül színre, amely előadás egyike lesz a színház legsikerültebb estéinek.

IRODALOM

Katholikus Szemle. A Szent-István-Társulat havi folyóirata, mely dr. Mihályfi Ákos kitűnő szerkesztésében jelenik meg, májusi számában is nagy sokaságát közli a magasnívójú tanulmányoknak. Vezető helyen er. Prohászka Ottokár nagyértékű trását találjuk, amely külön érdekessége az új számnak. A folyóirat részletes tartalma a következő: Franciaország erkölcsi újjászülése. Prohászka Ottokár. A törvényhatósági intézmény történeti fejlődése. I. Rányi József. Ami tegnap még új volt. II. Iz. Mariannhill. Dél-afrikai uti emlékek. I. dr. Szeghy Ernő. — Lapvilágban. Elbeszélés. III. Váth. — Egy testvér jött. Költemény. Sik Sándor. — Virágfolyam. Költemény. Czöbel Minka. — Színházi szemle. b. j. — Külföldi folyóiratok szemléje. Könyvismertetések és bírálatok: Kurt Udeis: Der Dampfum Gott. Ism. Simancsik M. Ede. Mainage: Introduction á la psychologie des convertis. Ism. dr. Tóth Tihamér. — Haiczl Kálmán: A garamszentbenedeki apátság története. Ism. Srs. — Boissarie: Lourdes. Les guerisons. Ism. dr. Weber Pál. — P. Járossy Béla: Magyar földön. Ism. Kiss Menyhért. — Két Posthumus könyv (báró Kemény Zsigmond és Mikszáth Kálmán hátrahagyott munkái.) Ism. dr. Lakatos Vince. — Vértessy Jenő: Homeros Iliasa. Ism. Lakatos Vince.

NYILTÉR

Felhívás.

Bérmászülők szíves figyelmét felhívom kirakatomban megtekinté-ére és a szükséges vásárlás megtételére.

Bérmálásra raktáram már jó előre felszereltem

arany és ezüst ékszerekkel

és mindenféle órákkal,

melyek izléesek, csim csak s ami a legfőbb dolog, olcsók.

Szilágyi Géza és Társánál
Rakóczi-ut 4. Telefon 630.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A Tikász-per.

A Tikász-ügyben tovább folynak a tanúkihallgatások. A tegnapi tárgyalás legfontosabb momentuma volt Weisz Sándor korosmárosnak és a feleségének a kihallgatása.

Weisz Sándor szerint jóra való ember volt a meggyilkolt öreg Tikász, egy kicsit öreges, zsörtölődő természetű ugyan, de általában jó ember volt, aki szerette családját. Majd a gyilkosság körülményeire nézve hallgatták ki.

— Volt haragosa az öregnek?

— Volt, kétszer is betörték hozzá, de a Tikász-fiukat nem gyanúsította senki.

Weisz Sándorné hasonlóképpen vallott. Holnap folytatják a tárgyalást.

TÁVIRÁTOK

Kossuth állapota.

Budapest, május 8.

Kossuth Ferenc az elmúlt éjszát valamivel nyugodtabban töltötte, fájdalmai is enyhültek, de azért csak nagyon keveset bírt aludni. Tegnapi óta a beteg még semmi táplálékot nem vett magához. Délelőtt fél tíz órakor megjelent a beteg ágyánál Müller Kálmán báró dr. tanár, megvizsgálta Kossuth Ferencet és kijelentette, hogy a beteg állapota változatlanul súlyos. Kossuth teljes lehangolásban tölti a napot elsötétített szobájában. Kossuth Lajos Tódor többször is ott volt bátyja ágyánál, de nem beszélhetett vele.

Meghalt író.

Budapest, május 8.

Kanizsai Ferenc népszerű novella író ma 32 éves korában meghalt. Kanizsai két évig volt elmebetegkórházban, ahol azonban nem tudtak rajta segíteni.

Tüntetés Ausztria ellen.

Velence, május 8.

Ma Olaszországban több helyen tüntettek Ausztria ellen. A sárgafekete zászlót több városban elégették. Sőt egyes kikötőkben a Fiuméből érkező osztrák hajó utasait meg is abcugolták. A rendőrség tiz tüntetőt letartóztatott.

A hajdudorogi püspök Budapesten.

Budapest, május 8.

Miklóssy István hajdudorogi püspök több napi tartózkodásra a fővárosba utazott. A püspök az új egyházmegye szervezésével kapcsolatos ügyek rendezése végett tárgyalásokat, illetőleg megbeszéléseket folytat

a kultuszminiszterrel. Távolléte alatt a folyó kormányzati ügyeket Ruttkay Gyula szabolcsi főesperes látja el, aki a püspök elutazása óta Debrecenben tartózkodik.

A cseh kiegyezés.

Budapest, május 8.

Gróf Stürgkh osztrák miniszterelnök a delegáció ülései után tanácskozott a csehországi németek és a csehországi nagybirtokosok képviselőivel, hogy előkészítse őket a német-eseh kiegyezési tárgyalásokra. Hosszasan beszélgetett a miniszterelnök Udrzal képviselővel, a cseh agráriusok vezérével, aki azt ajánlotta a miniszterelnöknek, hogy Sylveszter képviselőházi elnök csak a hónap harmadik hetében jöjjön Budapestre, mert a cseh agráriusoknak május közepén Prágában kongresszusok lesz.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	796.75
Osztrák hitelrészvény	—	610.—
4%-os koronajáradék	—	80.95
Osztr. magy. államv.	—	699.—
Jelzálogbank	—	403.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	499.50
Hazai bank	—	277.50
Magyar bank	—	480.75
Keresk. bank	—	3615.—
Rimamurányi	—	637.50
Salgótarjáni kőszén	—	701.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1010.—

Gabona üzlet.

Buza májusra	—	—	—	13.40
Buza októberre	—	—	—	12.08
Rozs októberre	—	—	—	9.78
Zab októberre	—	—	—	8.22
Tengeri májusra	—	—	—	7.22
Tengeri júliusra	—	—	—	7.37

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velence >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velence >	9 17	11 21	3 47	7 33	9 46
Nagyvárad érk.	9 27	11 31	3 57	7 43	9 57

Vasárnap és ünnepen egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11:43 perckor, Püspökfürdőbe érkezik d. u. 12:15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u. 12:53 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1:21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 51
V.-Velence >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 59	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 06	9 17
V.-Velence >	9 00	10 59	3 30	7 22	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 32	9 40

Vasárnap és ünnepen ezenkívül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Ha nincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból, Keresse fel **DARABONT** C.Y. és **TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Belépési felhívás

Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet 12-ik évtársulatába.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt. kebelében működő

FILLÉRES TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET
1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban jeyezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebbszori hetenként ismétlődő betétek által a vagyongyűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamatláb mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a **LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-BANK** helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarékpénztár útján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

Filléres Takarékos és Segélyszövetkezet

Férfiszabó-üzlet átvétel!!

Tisztelettel van szerencsém a m. t. megrendelőkkel és a n. é. közönséggel tudatni, hogy a 25 év óta fennálló Sziládky Ernő-féle

férfiszabó-üzletet átvettem.

Egyben bátorodom tudatni, hogy megérkeztek dus választékban a legdivatosabb tavaszi és nyári szövetek. Főcélom az, hogy a cég eddigi régi jó hírnevét továbbra is fentartsam szolid kivitel és pontos kiszolgálással. — — — Szíves pártfogást kérve vagyok tisztelettel

Sziládky Ernő utóda

Nagy P. István
férfiszabó.

Nagyvárad Rákóczi-ut Széchenyi szálloda épület. Telefon 254 sz.

Eladó

1 kazal lucerna

a várostól 10 percnnyire.

Czim: a kiadóhivatalban.

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2. (Ausländer férfiszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készit. Egy próbarendelés meggyőz mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknál szerzi be.

Uj étterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség beccses tudomására hozni, hogy Szilágyi Dezső-utca 5. sz. alatt a Nagyvárad Katholikus Kör új palotájában az

étterem

megnyilt,

mely a legkényesebb igényeknek is megfelelően van berendezve, **kitűnő magyar konyha**, a legjobb zamatu faj borok. Első minőségű **Dreher sör**. Havi és napi abonensek előfizetés mellett elfogadtatnak a legszolidabb árak mellett, ugy bent az üzletben, mint házhoz való kihordásra. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Becses pártfogást kér tisztelettel:

Ille János a Kath. Kör. vendéglőse.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safes-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénzszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő föl értéktárgyait saját zárja alatt, ön maga kezelhet és eeknek megőrzésére a legmesszebb menő biztosságot és kényelmet találja.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár

Legrégibb és legmegbízhatóbb nyaralási vállalat!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség beccses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

molykár elleni megóvó és biztosító vállalatomra.

Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme árukat, függönyöket, szőnyegeket stb. Azokat saját műhelyemben kijavitva, hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kivánatra azokért érte küldök. Az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becses pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel:

ZBORAY GYULA
szücs üzlete

Fő-utca 7. szám. Telefon 947. szám. Telep Körös-utca 32. sz. (Saját ház.)

Uj élővirágüzlet!!

Tudomására adom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy helyben, Nagy Sándor-utca 1. szám alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

virágüzletet

nyitottam. — Szakismereteimet külföldi élővirág kötészeti iskolában nyertem. Továbbá több külföldi nagyobb városokban és fürdőhelyeken mint első virágkötő és üzletvezető működtem, ugy, hogy a nagybeccsü közönség legkényesebb izlését is ki fogom elégíthetni. **Menyasszonyi csokrokat**, valamint **koszorukat** a legszebb kivitelben olcsó árban készítenek. A nagyra-beccsült közönség szíves pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel:

MIMOSA virágüzlet tulajdonosnője Nagy Sándor-utca 1. sz.

Uj élővirágüzlet!!

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyák
férfi zokni „ 28 „ „ zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérneműek zsebkendők, ridikülők pénzerszények, ernyők igen olcsó árért. Himzés valódi klöpli csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvét, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Dusafalva községben mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó. Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyváradon. Telefon 11-95. sz.

Szőlőmoly ellen az egyedüli biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:

KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsl-palota.)

Kiadó

a Széles-utca 46. sz. Balogh Jánosné-féle házban levő «SZABADSÁG» kávéház, az ahhoz tartozó lakrész és mellékhelyiségeivel, egy üzlethelyiség, továbbá a Gyár-utcai 33. sz. Tischler-féle házban egy szoba és konyhából álló utcai és udvari lakrész azonnal, igen mérsékelt árak mellett. Értekezhetni **Pallay Lajos** ügyvédi irodájában Szaniszló-utca 9. szám alatt.

PETRY ÁRPÁD

órás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeletre is a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
**uj csipke, himzés,
harisnya áruház**

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Olcsó és szép sirtokkeresztek

cementlappal fejfák, sirtáblák domborura préselt betűkkel kaphatók

Maár Lajos és Testvére lakatosoknál
Teleky-u. 45.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll.** Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyelotes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

l á m p á k

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

Katholikus Népszövetségi Otthon.

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezetének tagjai részére alakult társas kör. **Tagsági díj egész évre négy kor.** Helyisége a Katholikus Kör épületében, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt van.

A Katholikus Népszövetség jogvédő irodája

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Népszövetségi Otthon könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni. Jelzálogi kölcsönt ad. Elfogad betéteket. Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthon helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltnék.

A Katholikus Népszövetség biztosító osztálya.

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály szolgálnek.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthonban van. **Hivatalos órák** hétköznapokon d. u. 3—6 óráig.